

13. Umysł człowieka jest jak szalona małpa

Podstawą całego świata jest prema (miłość) Pana. Nawet jeśli ktoś nauczy się na pamięć esencji wszystkich Wed, nawet jeśli potrafi tworzyć bardzo piękną poezję, to jeśli nie ma czystego serca, jest osobą bezużyteczną. Jakąż większą prawdę mógłbym wam przekazać?

Dzisiejsza edukacja nie jest prawdziwą edukacją. Jest ukierunkowana jedynie na zapewnienie środków do życia. Idąc ścieżką zarabiania na życie rozwijacie w sobie egoizm. Celem prawdziwej edukacji jest natomiast charakter. Kształcenie, które nie obejmuje świętości i charakteru, jest bezużyteczne. Bo jaki pożytek ze zdobywania wykształcenia w rozlicznych dziedzinach? Powinniście starać się nauczyć tego, dzięki czemu możecie uniknąć śmierci. Możecie zdobyć stopnie magistra czy inżyniera; możecie w życiu dojść do eksponowanego stanowiska; możecie robić wiele dobrego na tej ziemi. Możecie też praktykować dżapę lub tapę (recytację imienia lub wyrzeczenia), ale cokolwiek robicie, nie dorównacie tym oddaniu wielbiciela.

Można nabyć rozległą wiedzę i spędzić całe życie na zdobywaniu wykształcenia, ale jaki będzie z tego pożytek, jeśli nie porzuci się niskich cech. Możecie spędzić mnóstwo czasu, aby się dużo nauczyć, ale w swoim życiu będziecie umieli jedynie toczyć uczone spory. Edukacja, jaką otrzymujecie, nigdy nie zapewni wam zdobycia pełnej mądrości.

Diwja atma swarupy (ucieleśnienia boskiej atmy)!

Jeśli pragniecie bezpieczeństwa i dobrobytu kraju, jeśli chcecie, by krajowi nic nie zagrażało, musicie pracować w trzech kierunkach. Są to: służba krajowi, poświęcenie bez egoizmu i oddanie duchowości. Istnieje potrzeba szkolenia młodych ludzi, którzy mają pod tym względem silną determinację. Dzisiaj całe życie jawi się jako proste naśladowanie innych. W ten sposób uczeń czy student zabija własne idee i indywidualność. Przez naśladowanie staje się niewolnikiem.

Diwja atma swarupy, uczniowie i studenci, chłopcy i dziewczęta!

Oczekuję, że uczniowie gimnazjów Sathya Sai nie tylko będą lepsi od innych w ocenach z egzaminów, ale także postarają się, by nie było na nich skarg. W istocie, brak zastrzeżeń do zachowania jest ważniejszy niż dobre oceny. Mam więc nadzieję, że uczniowie zachowają tę świętą cechę i będą pamiętać o ważnym wymogu przestrzegania dyscypliny, wykazywania oddania i obowiązkowości i że będą służyć temu krajowi.

Dzisiaj uczniowie i studenci, ucząc się i zdobywając rozmaite stopnie, takie jak magister, doktor i inne, ubierają się tak, że wyglądają jak uliczni żebracy, a przy tym nie wykazują żadnej skromności. Nazywają siebie obywatelami tego wielkiego kraju Bharatu, a chodzą po ulicach jak żebracy i hippisi bez żadnych dobrych cech.

Uczniowie gimnazjów Sathya Sai swoim zachowaniem powinni dawać przykład i baczyć, by to powszechne zachowanie zostało całkowicie wyeliminowane. Mam nadzieję, że rozwiniecie dobre cechy i dacie innym przykład.

Kraj powinien być dumny z was i waszych cech. Nie powinniście myśleć, że uczycie się tylko po to, by otrzymać stopień i naśladować innych niczym niewolnik. Powinniście zachowywać się tak, by przynosić chlubę swojemu krajowi. Powinniście zdobyć takie wykształcenie, które pozwoli wam stanąć na własnych nogach, a nie być słabą osobą, która we wszystkim zależy od innych. Nie powinniście stawać się żebrakami z miseczką żebraczą w postaci stopni i tytułów, chodzącymi od instytucji do instytucji w poszukiwaniu pracy.

Powinniście pamiętać, że dotąd wychowywali was rodzice, więc musicie przede wszystkim okazywać im szacunek i wdzięczność. Czy uczeń, który nie robi tego, może okazać szacunek swojej ojczyźnie? Rodzice dali wam ciało, ubrania i całe życie. Jeśli nie okażecie za to wdzięczności, w jaki sposób możecie się przysłużyć krajowi?

Organizacja Sai powinna jednakowo podchodzić do wszystkich religii. Istnieje tylko jedna religia – religia miłości. Istnieje tylko jedna kasta – kasta ludzkości. Istnieje tylko jeden Bóg – jest On wszechobecny. Istnieje tylko jeden język – język serca. Musicie zrozumieć tę prawdę i rozpowszechniać ją po świecie. Nie jest ważne, do jakiej religii, wyznania czy społeczności należycie. Powinniście akceptować podstawowe zasady, takie jak *Matri dewo bhawa*, *pitri dewo bhawa* – czcij matkę i ojca jak Boga, i szanować matkę i ojca. Ten nakaz powinniście na stałe wziąć sobie do serca. Wczoraj powiedziano wam, że człowiek bez Boga nie jest człowiekiem. Bóg bez człowieka zawsze jest Bogiem. Znaczy to, że Bóg pozostaje Bogiem, nawet gdy nie ma człowieka. Ale człowiek bez Boga nie jest człowiekiem. Staje się niehumanoidalny.

Diwja atma swarupy!

Wiemy, że zwierzęta i ptaki także jedzą, opiekują się swoim potomstwem i robią inne rzeczy podobnie jak ludzie. Jaki jest sens nazywać się ludzkimi istotami lub wykształconymi ludźmi, jeśli nie robi się niczego odróżniającego nas od zwierząt? Jeśli w żaden sposób nie różnimy się od zwierząt, po co w ogóle mielibyśmy się kształcić? Spotykamy wykształconych ludzi zachowujących się jak zwierzęta. Dlaczego dzisiejsi uczniowie mieliby prowadzić takie życie, które pod pewnymi względami jest podobne do życia ulicznych psów?

Najważniejszym pytaniem, jakie uczniowie powinni sobie zadać, jest to, co znaczy dostatek w życiu. Przyjemności i radości, jakich doświadcza maharadża (król), doświadcza także pies na ulicy. Czy na tej podstawie orzekamy, że pies i maharadża nie różnią się? To byłoby niewłaściwe. Człowiek nie rodzi się tylko po to, by się wyżywić. Zwierzęta, ptaki i inne żywe istoty także jedzą. Jakie specjalne wysiłki czynią zwierzęta? Nie uprawiają roślin na żywność. Otrzymują dosyć i w odpowiednim czasie. Jeśli całe swoje życie spędzicie na samych zabiegach o pożywienie, jaki będzie to miało sens? Z pewnością nie może to być cel waszego życia. Mówiąc prawdę, niewiele jest potrzeb człowieka związanych z codziennym

żywieniem i utrzymaniem. Jednak na ich zaspokojenie ludzie poświęcają o wiele więcej czasu, niż jest to konieczne. Czas to Bóg, dlatego nie powinien być marnowany. Marnowanie czasu jest równoznaczne z marnowaniem życia. Musimy oszczędzać czas, a zaoszczędzony czas powinien zostać wykorzystany na dobre cele i na ożywienie kultury kraju.

Dzisiaj mówi się o ustanowieniu nowego społeczeństwa i nowej kultury. Jest to kolosalne marnotrawstwo czasu. Prawo do tworzenia nowego społeczeństwa i kultury uzyskalibyśmy tylko wtedy, gdybyśmy dostrzegli i zrozumieli wady w starożytnym społeczeństwie i w starożytnej kulturze. Ale kultura i tradycje naszego kraju były chwalone od niepamiętnych czasów przez miliony ludzi. Bardzo głupie jest utrzymywanie, że te tradycje są bezużyteczne, i zastępowanie ich przez nowe społeczeństwo i nową kulturę. Takie cele są bardzo egoistyczne i prowadzą do uzyskania egoistycznej korzyści. Jest to pragnienie, które promuje egoizm jednostek. Nie ma na celu dobra społeczeństwa. Młodzież tego kraju musi podjąć się przywrócenia do życia naszej starożytnej kultury.

Wasze życie jest święte i święty jest wasz wiek. Okres między 16 i 32 rokiem życia jest złotym wiekiem. W tym czasie macie dość siły na pokonanie przeszkód na drodze do zapanowania nad swoim postępowaniem i myślami. W tym wieku, jeśli czujecie złość, zazdrość lub podniecenie, musicie wykorzystać swoje siły na zapanowanie nad tymi uczuciami. Jeśli w tym wieku nie wykorzystacie ich do opanowania swoich emocji, skąd weźmiecie na to siły, gdy się zestarzejecie?

Obowiązkiem każdego młodego ucznia i studenta jest rozpoznawanie każdej złej idei i myśli, która zakiełkuje w umyśle, i całkowite jej wyeliminowanie. Umysł jest jak szalona małpa, więc nie powinniście się mu podporządkowywać. Powinniście panować nad umysłem i kierować nim. Nie powinniście ulegać wszystkim pragnieniom, jakie wykiełkują w umyśle. Gdy do głowy przychodzi wam jakaś myśl, powinniście natychmiast sprawdzić, czy jest to dobra myśl, czy zła.

Popatrzmy, na przykład, na kawałek tkaniny. W rzeczywistości jest to zbitka nici. Badając ją starannie, stwierdzicie, że jest to tylko bawełna. Na pierwszym etapie jest to bawełna, na drugim – nić, a na ostatnim – tkanina. Co byście zrobili, gdyby ta tkanina wam się nie podobała? Usunęlibyście po kolei wszystkie nici i tkaniny już by nie było. Podobnie jest z umysłem. Nie ma on jakiejś szczególnej formy. Jest po prostu zbitką pragnień. Pragnienia pochodzą z myśli waszego umysłu, które można porównać do bawełny. Tutaj powyższym trzem etapom odpowiadają myśli, czyli bawełna, pragnienia, czyli nici, i w końcu umysł składający się z pragnień, który porównujemy do tkaniny.

Zatem musimy ograniczyć te pragnienia, na ile się da. W podróży życia są one niczym ciężki bagaż. W przypadku młodzieży ta podróż jest bardzo długa. Jeśli chcecie, by podróż była komfortowa, musicie zmniejszyć swój bagaż. Tym bagażem są wasze pragnienia. Dzisiaj pragnienia, jakie przychodzą do głowy młodym ludziom, są takiego rodzaju, że nie miewa ich nawet 80-latek ze starszego pokolenia.

Podam wam mały przykład. Do Swamiego przychodzi wielu ludzi rozmaitych kategorii. Mają oni wiele różnych idei i myśli. Kiedyś przyszedł młody 16-letni chłopiec. Gdy udzielałem mu interview, wyglądał na bardzo smutnego i przygnębionego, a głowę miał pełną myśli. Spytałem go, do której klasy chodzi. Odpowiedział, że nie uczy się, że przerwał naukę. Wtedy spytałem, czy w ogóle cokolwiek robi. Odrzekł, że stracił wszelką chęć i zdolność koncentracji, że od sześciu miesięcy jego życie straciło sens i stało się obrzydliwe. Spytały, co w tym czasie przyprawiło go o takie przygnębienie, powiedział, że sześć miesięcy temu rozwiodła się z nim jego druga żona. W wieku zaledwie 16 lat mówi o odejściu swojej drugiej żony! Sprawilo to, że poczuł się tak nieszczęśliwy, że byłoby lepiej, gdyby jego druga żona żywcem go spaliła. Takie życie charakteryzuje tylko psy. Nie powinniśmy tak żyć. Powinniśmy być dumni z faktu, że nasza kultura jest święta i wzywa do poszanowania rodziców.

Ważne jest piękno waszego serca. Zewnętrzne piękno ciała w ogóle się nie liczy. Gdy będziecie posiadali czyste serce, będziecie mogli oczyszczać świat. Młodzi ludzie nie są skłonni szanować rodziców. Spytaacie, dlaczego powinno się ich szanować. Dlatego, że zawsze, niezależnie, jakie działania podejmiecie, ich skutki wrócą do was w przyszłości. Macie obowiązek szanować rodziców za to wszystko, co dla was zrobili. Jeśli dzisiaj okażecie szacunek rodzicom, w przyszłości, gdy dorośniecie, wasze dzieci będą szanowały was. Jeśli teraz spowodujecie cierpienie swoich rodziców, wasze dzieci zwrócą wam to samo, przyprawiając was o łzy.

Jeśli uczeń chce w przyszłości wieść bezpieczne i szczęśliwe życie, już teraz musi postanowić prowadzić dobre życie. To wymaga właściwych nauczycieli. Nauczyciele powinni pokazywać uczniom święte i dobre zwyczaje. Jeśli wśród nauczycieli występują przypadki złych zwyczajów, uczniowie również zejną na złe drogi. Gdy tacy młodzi uczniowie o czułych sercach trafiają w ręce nauczycieli, nauczyciele powinni dokładać starań, aby u siebie rozwinąć dobre zwyczaje i właściwe myśli. Gdy uczeń jest zły, tylko on sam ulegnie zepsuciu, ale gdy zły jest nauczyciel, zepsuciu ulegnie kilka tysięcy uczniów. Dlatego dobre nawyki powinni mieć przede wszystkim nauczyciele. Dobrzy uczniowie w rzeczywistości sami są jak nauczyciele.

Dzisiejsi uczniowie pozostaną uczniami przez rok czy dwa, a potem pójdą do pracy. Wtedy nie dotkną już książek. Ale nauczyciele nie mogą tak postępować. Z książkami muszą mieć do czynienia przez całe życie. W żadnym przypadku nie powinni być porywczy ani zazdrośni. Gdy tacy się pojawiają, zrujniają całą uczniowską społeczność. Można słusznie twierdzić, że to nauczyciele odpowiadają za to, że uczniowie schodzą na złe drogi.

W nadchodzącym roku musicie doświadczyć wielu rzeczy. Za psucie się waszych idei, myśli i zachowania w znacznym stopniu odpowiedzialne są kina. Na dodatek, ponieważ rodzice oglądają filmy, także tą drogą złe idee trafiają do uczniów.

W świętej opowieści Bhagawaty jest też na to przykład. Gdy Kriszny nie było w domu, Ardżuna poszedł do swojej żony Subhadry i opowiadał jej wszystko na temat padmawjuhy (formacji wojskowej w kształcie lotosu). W tym czasie wszedł

Kriszna i powiedział Ardżunie, że wszystko, co mówi, wysłuchuje też dziecko w łonie Subhadry. Właśnie w wyniku tej wczesnej lekcji, syn Ardżuny potrafił wejść do padmawjuhy, ale nie mógł się z niej wydostać, gdyż nauczył się tylko tego, w jaki sposób wejść. Dlatego też nasza tradycja każe, by ciężarne kobiety wysłuchiwały świętych i dobrych opowieści. Przyjęło się, że dla kobiet w piątym miesiącu ciąży organizuje się recytacje świętych historii i świętowanie.

Niestety, dzisiaj stało się powszechną praktyką, że ciężarne kobiety oglądają wiele filmów. Aby zadowolić ciężarną, domownicy zabierają ją do kina dwa lub trzy razy dziennie. Gdy ona ogląda te niemoralne sceny w filmach pozbawionych przykładowych postaci, dziecko w jej łonie również przyswaja sobie te idee. Małe dziecko nabywa złych idei już w łonie matki, a później, gdy dorasta, dodaje jeszcze złych cech i rozwija się ze złego w gorsze.

Niestety, rzadkością stają się filmy, które mają na widoku wysławianie świętych tradycji. Młodzi ludzie, nie wiedząc, co ze sobą zrobić, chodzą do kina na takie niedobre filmy. Gdy sięgniecie do historii i zobaczycie świętość kobiet Indii, zrozumiecie ich wielkość. Zamiast czerpać nauki ze świętych historii wielkich kobiet tego kraju, my wystawiamy nasze kobiety na sprzedaż na ulicach. Kultura i tradycje naszego kraju zawsze w przeszłości chroniły świętość kobiet. Tę kulturę obecnie lekceważymy i zapominamy o niej. Mam nadzieję, że uczniowie gimnazjów Sathya Sai podejmą postanowienie o przywróceniu do życia tej naszej świętej kultury.

W życiu niewątpliwie potrzebujemy materialnej edukacji. Ale potrzebujemy też edukacji duchowej, dzięki której możemy uwznioślić nasze dusze i wieść dobre życie. Potrzebujemy też właściwej kultury po to, abyśmy mogli prowadzić życie, które odpowiada naszemu wykształceniu. Edukacja bez niezbędnej kultury jest jak kreda w proszku. Nasza kultura jest jak prąd elektryczny. Można jej przypisać ładunek dodatni, a edukacji – ładunek ujemny. O ile nie ma tych dwóch biegunów, nie ma pożytku z prądu.

Kulturę Bharatu powinniśmy starannie chronić. Czy małe dzieci ze szkoły podstawowej, które oddają się paleniu papierosów, picciu alkoholu i grom w karty, można nazywać ludzkimi istotami? Najpierw człowiek pije wino, potem wino pije wino, a w końcu wino pije człowieka.

Nasi uczniowie nigdy nie powinni oddawać się tak złym praktykom. Przeciwnie, powinni tępić je i prezentować się w kraju jako dobre wzory zachowania. Wspomniane złe praktyki po prostu rujnują ludzi i ich życie. Z ich powodu tracimy szacunek. Powinniśmy zachowywać się w sposób godny miana manawy. Manawa to jest ktoś, kto nie zachowuje się jak ignorant. Mówi się, że śmierć jest słodsza niż ślepotą ignorancji. Szacunek dla starszych musimy okazywać przez służbę i poświęcenie.

Możecie posiadać tylko dwa ubrania, ale powinniście prac je i nosić czyste. Wtedy zyskacie szacunek. Jednak uczniowie kupują nowe spodnie, przecinają je w pewnych miejscach i przyszywają łaty. Taka osoba w poprzednim życiu musiała być żebrakiem i jest nim teraz. Niektórzy spośród uczniów stali się tak leniwi, że nie

myją codziennie twarzą. Co tak leniwy człowiek zrobi kiedyś dla swojego kraju? Istnieją uczniowie, którzy nie kąpią się przez całe dwa miesiące. Jaki przykład mogą dać tacy uczniowie? Co dla kraju mogą zrobić? Lenistwo to brud i smród, samorealizacja to jest to, co najwspanialsze i najcichsze. Każdy powinien zastanawiać się, czy to, co robi, jest dobre, czy złe.

Dzisiaj wytworzyła się tak nieszczęsna sytuacja, że gdy uczeń zbliży się do nas, musimy stanąć w pewnej odległości, gdyż nieładnie pachnie. Uczniowie, którzy zdobyli wykształcenie, powinni stać się w kraju narzędziami dobra. Ale teraz gdziekolwiek pojawią się uczniowie i studenci, tam powstaje zamieszanie. Powinniście dołożyć starań, aby usunąć to czarne znamię. Jest to hańba dla społeczności uczniowskiej. Powinniście postanowić z pokorą służyć krajowi. Tylko tak pokażecie, że otrzymaliście dobre wykształcenie. Powinniście także pomagać innym. Nie wzdychajcie ciągle do stania się liderami. Praca jest oddawaniem czci, obowiązek jest Bogiem. Praca i oddawanie czci są jak dwoje waszych oczu i między nimi powinno spełniać się wasze życie.

Uczniowie i studenci!

Macie święte i czułe serca; jesteście młodzi. Nie mieszajcie się do polityki. Gdy doroście i zdobędziecie jakieś doświadczenie, możecie włączyć się do polityki i służyć krajowi. Powinniście iść ścieżką, która nie stanowi przeszkody w waszej edukacji. Jeśli zajmiecie się polityką podczas nauki, stracie okazję jakiegokolwiek służenia i także przysłużenia się swojemu krajowi. Ani nie będziecie uczniami, ani nie będziecie w stanie służyć krajowi. Pozbawicie się obu tych aspektów.

Jeżeli po zakończeniu nauki będziecie chcieli służyć krajowi, wtedy możecie włączyć się do polityki i robić to. Jako uczniowie powinniście być widjarthinami (miłośnikami wiedzy) i zdobywać wiedzę. Nie powinniście stawać się wiszjarthinami, czyli miłośnikami materialnych wygod. Przez ostatnie dziesięć dni słuchaliście wystąpień na temat rozmaitych aspektów kultury Indii wygłaszanych przez dorosłych, a także przez młodszych studentów. Mam nadzieję, że będziecie w stanie wcielać w życie to, co usłyszeliście, i przysłużyć się tak swojemu krajowi. Błogosławię wam, by tak się stało.

Tłum. Kazimierz Borkowski
Red. Izabela Szaniawska

Źródło: <http://www.ssbpt.info/english/sum1976.htm>